

**Jostedalsbreen
nasjonalparkstyre**

Postadresse

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse

Rådhuset i Luster
Statens hjørne
6868 Gaupne

Kontakt

Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3131

sflpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Jostedalsbreen

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre

Sakshandsamar Marthe Gjerde

Vår ref. 2021/8759-0 432.3

Dykkar ref. «REF»

Dato 02.07.2021

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - løyve til opprusting av stien til Flatbrehytta

Vedlagt ligg saksprotokoll med saksframlegg for Jostedalsbreen nasjonalparkstyre frå sak 25/21. Vedtaket går fram av side 3 i dette brevet.

Rett til klage

Avgjersla i dette brevet kan klagast inn for Miljødirektoratet av alle partar i saka, eller andre som har rettsleg klageinteresse, innan tre veker etter at dette brevet er motteke. Klaga skal då sendast til Jostedalsbreen nasjonalparkstyre v/sekretariatet, men stilast til Miljødirektoratet. Sekretariatet kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Med helsing

Ivar Kvalen
Leiar, nasjonalparkstyret

Marthe Gjerde
nasjonalparkforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
SNO Jostedalsbreen
Grunneigarar
Statsforvaltaren i Vestland
Sogndal kommune
Miljødirektoratet via miljøvedtaksregisteret

Arkivsaksnr: 2021/8759-0
Sakshandsamar: Marthe Gjerde
Dato: 11.06.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre	25/21	22.06.2021

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - løyve til opprusting av stien til Flatbrehytta

Innstilling frå forvaltar

Med heimel i verneforskrifta sin § IV, og naturmangfaldlova si § 48, gjev Jostedalsbreen nasjonalparkstyre løyve til bolting og festing av wire, oppføring av bru, og merking av delar av stien til Flatbrehytta i Sogndal kommune.

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gir løyve, med heimel i naturmangfaldlova sin § 48, til bolting og festing av wire, i strengt naudsynt omfang, ved to lokalitetar langs stien til Flatbrehytta i Sogndal kommune.

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gir løyve, med heimel i verneforskrifta sin § IV, punkt 1.3, 3. strekpunkt, til oppsetting av to bruer langs stien over elva ved Flatbrehytta i Sogndal kommune. Brua skal byggjast av naturleg materiale som malmfuru eller liknande, og takast ned før vinteren for lagring ved Flatbrehytta. Bruene skal vere omlag 3-5 m lange.

Vidare gir Jostedalsbreen nasjonalparkstyre løyve, med heimel i verneforskrifta sin § IV, punkt 1.2, 3. strekpunkt, til merking av utvalde delar av stien til Flatbrehytta.

Løyvet omfattar:

- Boring av boltar for festing av wire på to strengt naudsynte stader, av tryggleikssyn
- Oppføring av to bruer over elva oppe ved Flatbrehytta
- Merking av utvalde parti av stien der det er lett å gå feil

Merkinga skal ikkje vere på fast fjell, på gamle særmerkte tre eller på andre viktige natur- eller kulturminne, og skal følgje retningslinene i DNT si merkehandbok.

Sjølv om dette er eit tiltak som forvaltningsmyndet har ansvar for og har sett i gang på eige initiativ, vurderer vi det som riktig å vurdere tiltaket i lys av lov og forskrift. Slik vil styret sitt vedtak kunne bli klaga inn av eventuelle interessentar som er ueinige i tiltaket.

Det vil vere trong for motorferdsel i samband med tiltaket.

Saksprotokoll i Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - 22.06.2021

Handsaming i møte:

Vedtak i samsvar med innstilling frå forvaltar.

Vedtak

Med heimel i verneforskrifta sin § IV, og naturmangfaldlova si § 48, gjev Jostedalsbreen nasjonalparkstyre løyve til bolting og festing av wire, oppføring av bru, og merking av delar av stien til Flatbrehytta i Sogndal kommune.

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gir løyve, med heimel i naturmangfaldlova sin § 48, til bolting og festing av wire, i strengt naudsynt omfang, ved to lokalitetar langs stien til Flatbrehytta i Sogndal kommune.

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gir løyve, med heimel i verneforskrifta sin § IV, punkt 1.3, 3. strekpunkt, til oppsetting av to bruer langs stien over elva ved Flatbrehytta i Sogndal kommune. Brua skal byggjast av naturleg materiale som malmfuru eller liknande, og takast ned før vinteren for lagring ved Flatbrehytta. Bruene skal vere omlag 3-5 m lange.

Vidare gir Jostedalsbreen nasjonalparkstyre løyve, med heimel i verneforskrifta sin § IV, punkt 1.2, 3. strekpunkt, til merking av utvalde delar av stien til Flatbrehytta.

Løyvet omfattar:

- Boring av boltar for festing av wire på to strengt naudsynte stader, av tryggleikssyn
- Oppføring av to bruer over elva oppe ved Flatbrehytta
- Merking av utvalde parti av stien der det er lett å gå feil

Merkinga skal ikkje vere på fast fjell, på gamle særmerkte tre eller på andre viktige natureller kulturminne, og skal følgje retningslinene i DNT si merkehandbok.

Sjølv om dette er eit tiltak som forvaltningsmyndet har ansvar for og har sett i gang på eige initiativ, vurderer vi det som riktig å vurdere tiltaket i lys av lov og forskrift. Slik vil styret sitt vedtak kunne bli klaga inn av eventuelle interessentar som er ueinige i tiltaket.

Det vil vere trong for motorferdsel i samband med tiltaket.

Saksopplysningar

Dokument i saka:

- Verneforskrift for Jostedalsbreen nasjonalpark
- Forvaltningsplan for Jostedalsbreen nasjonalpark

Bakgrunn:

Både den gamle Flatbrehytta (steinbua bygd i 1954) og den nyare hytta (bygd i 1964) som ligg på 1000 m høgde kan sjåast på som eit kulturminne. Det er knytt mykje historie til brevandring og brekurs i området. Etter det store jøkulhlaupet i 2004 var det trong for å restaurere stien skikkeleg. I 2013 lyste nasjonalparkstyret ut anbodskonkurranse på ferdselsvegen til Flatbrehytta, som oppfølging av planen «Restaurering av fem gamle ferdsleveggar i Jostedalsbreen nasjonalpark». Dei vanskelege og utglidde partia blei då utbetra. På ein del bratte klyv blei det bygd opp med steintrinn av sherpaer frå Nepal. To nye bruer blei oppført, og ved Flatbrehytta vart det meste av muren framføre hytta bygd opp att. Det vart nytta stadeigen stein.

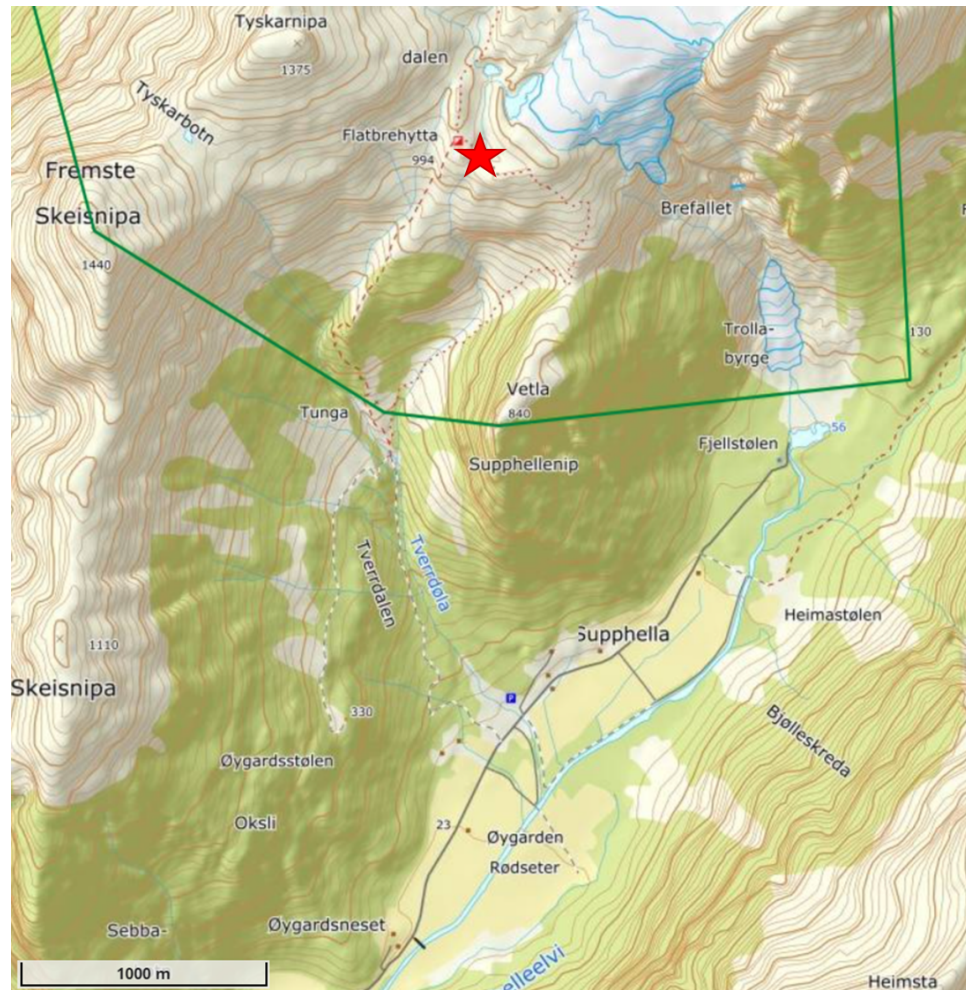
Våren 2020 vart delar av den steinsette stien til Flatbrehytta teken av snøras. Ein ny trase på kring 70 meter vart gått opp og rydda av lokale eldsjeler, men må tilretteleggjast med trestokkar for å hindre vidare utgliding av stitrase og trakk utafor stien. Dette arbeidet går føre seg utanfor verneområdet, og nasjonalparkstyret har allereie tildelt midlar til tiltaket som er godkjent av grunneigar og ferdigstilt i juni 2021.

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre skal ruste opp stien mot Flatbrehytta i Fjærland i Sogndal kommune. Det er nasjonalparkforvaltninga sjølv som står bak tiltaka. Sjølv om dette er eit tiltak som forvaltningsmyndet har ansvar for og har satt i gang på eige initiativ, vurderer vi det som riktig å vurdere tiltaket i lys av lov og forskrift. Slik vil styret sitt vedtak kunne bli klagt inn av eventuelle interessentar som er ueinige i tiltaket.

Den aktuelle stien går mellom Øygard i Supphelledalen i Fjærland opp til Flatbrehytta. Denne gamle ferdselsåra er eit av prosjekta på nasjonalparkstyret si tiltaksliste for 2021. Det har tidlegare vore spelt inn ønskje frå eigar av Flatbrehytta, Andrè Øygard, om to bruer der stien kryssar elva som kjem ned frå Flatbreen. Vassføringa i elva kan verte stor og det har vore observert at tilreisande har snudd ved slike høve og ikkje kryssa elva bort til Flatbrehytta. Det har også vore spurt om oppføring av wire ved to spesielt utsette stader langs stien, med omsyn til tryggleik for tilreisande.

Denne typen inngrep er normalt søknadspliktig i nasjonalparken, jamfør verneforskrifta. At det er nasjonalparkforvaltninga sjølv som står bak inngrepa, fritek dei ikkje frå sakshandsaming og kravet om dispensasjon/løyve. Gjennom ei sakshandsaming og eit eventuelt løyve får ein vurdert dei omsyna til naturmiljøet som skal vurderast, ein får vurdert miljørettsprinsippa i naturmangfaldlova, ein får sett viktige vilkår til eit eventuelt løyve og ikkje minst så får ein eit vedtak som kan klagast på. Klageadgang på avgjerder som det offentlege gjer er ein viktig del av norsk forvaltningspraksis.

Sjølvs om det verkar litt ulogisk, så bør altså nasjonalparkstyret søkje seg sjølv om løyve til å gjennomføre prosjektet og tiltaka, med dei inngrep dei fører med seg.

Figur 1: Oversiktskart med raud stjerne der bruene skal plasserast.

Lovgrunnlag

Føremålet med Jostedalsbreen nasjonalpark er:

- å verne om eit stort, variert og verdfullt breområde med tilhøyrande område frå lågland til høg fjell, med plante- og dyreliv og geologiske førekomstar i naturleg eller i det vesentlege naturleg tilstand
- å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv som er lite avhengig av teknisk tilrettelegging
- å verne om kulturminne og kulturlandskap

I Jostedalsbreen nasjonalpark er landskapet verna mot alle inngrep (verneforskrifta sin § IV, punkt 1.1), mellom anna oppsetjing av bygningar, gjerde, (...) bygging av bruer og klopper, merking av stigar og løyper og liknande. I verneforskrifta sitt punkt 1.2. står det at desse reglane ikkje er til hinder for (tredje strekpunkt) vedlikehald av eksisterande stiar og løyper med bruer, klopper, vardar, merking, skilt, vegvisarar og liknande (vår understreking). Forvaltningsstyresmakta kan nekte slikt vedlikehald om det av omsyn til føremålet med vernet er ønskeleg å redusere ferdsla i einskilde område.

Nasjonalparkstyret har difor heimel til å gje løyve til merking av eksisterande sti etter verneforskrifta sin § IV, punkt 1.2, tredje strekpunkt.

Forvaltningsstyresmakta kan, når særlege grunnar ligg føre, gje løyve til (verneforskrifta § IV, punkt 1.3, tredje strekpunkt) bygging av bruer og klopper, samt løyve til (verneforskrifta § IV, punkt 1.3, fjerde strekpunkt) merking og rydding av nye stiar og løyper, og oppsetting av skilt og vegvisarar (vår understreking). Det står også i verneforskrifta at det kan stillast vilkår for løyve som blir gjeve etter punkt 1.3.

I verneforskrifta for Jostedalsbreen nasjonalpark er landskapet verna mot alle inngrep, m.a. graving, boring og å bryte laus stein. Det er likevel lov å vedlikehalde eksisterande stiar og løyper. Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til merking og rydding av nye stiar og løyper. Sekretariatet vurderer at dei tiltaka som nasjonalparkstyret skal sette i gong ikkje vil kunne definerast som vedlikehald av løypene. Rutene krev fysiske inngrep i terrenget, og saka må difor handsamast etter naturmangfaldlova si § 48.

I tråd med naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde som kan påverke naturmangfald, og det skal gå fram av avgjerda korleis desse prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Stien opp mot Flatbrehytta er stadvis særst bratt, og i 2013 løyvde nasjonalparkstyret midlar til tilrettelegging med steintrapp på delar av stien som vart gjort av sherpaer og lokal arbeidskraft. Når stien no treng opprusting i form av boltar og wire samt oppføring av bruer, må denne typen infrastruktur vurderast nøye og om det er trong for ytterlegare supplering av slike hjelpemiddel.

Sekretariatet vurderer at dei tiltaka som nasjonalparkstyret skal setje i gong ikkje kan definerast som vedlikehald av stien, til det er dei nye tilretteleggingstiltaka med boring av boltar for festing av wire, og oppføring av nye bruer for omfattande. Søknaden må difor må vurderast etter verneforskrifta sin § IV, og nml § 48, det må difor liggje føre særlege grunnar for å gje løyve til tiltaket.

Jamfør nml si § 48 kan forvaltningsmyndet kan gjere unntak frå eit vernevedtak dersom det ikkje strir mot vernevedtaket sitt føremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig (...). Sekretariatet vurderer desse tiltaka til å ikkje stri mot verneføremålet eller å påverke

verneverdiane. Ruta opp mot Flatbrehytta er historisk og er viktig for verneføremålet om å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv. Prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12 skal liggje til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde. Når det gjeld krav til kunnskap om naturmangfaldet i naturmangfaldlova sin §8, vurderer sekretariatet kunnskapen om naturmangfaldet til å vere god.

Ut i frå saka si karakter vurderer sekretariatet at kunnskapsgrunnlaget er godt i denne saka, slik at føre-var-prinsippet i nml § 9 får mindre vekt. Likevel bør det analyserast nøye kvar einaste bolt og wire som blir sett ned på stien, slik at ikkje unødvendig og irreversibel skade vert gjort, noko som også rører ved nml si § 12 om miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar. Naturmangfaldlova si § 11 vurderer vi som ikkje relevant for saka.

Å merke/remerke delar av stien oppover mot Flatbrehytta er eit tiltak som kan føre til tryggare ferdsel ved at tilreisande vert kanalisert langs tryggaste stritråse. Dette kan vidare resultere i redusert slitasje på sårbar vegetasjon, sjølv om talet på fotturistar skulle auke.

Jamfør nml § 10 skal ein vurdere om tiltaket, inkludert eventuelle liknande tiltak i framtida, kan gje ei samla belastning som er større enn området kan tole. Så lenge tiltaket vert gjennomført på ein skånsam måte, vil ikkje tiltaket føre til auka belastning, men heller redusere effekten av belastninga ved å kanalisere ferdsla slik at hindrar slitasje utanfor stitråse der vegetasjon kan vere sårbar for ferdsel.

Elva ved Flatbrehytta kan tidvis verte ganske stor, og det er kjent at turgåarar har hatt utfordringar med å komme seg forbi dette punktet på stien. To bruer med dimensjonar kring 3-5 m lengd kvar kan bidra som ein tryggleiksfaktor for friluftslivet. I nasjonalparken ønskjer forvaltningsmyndet hovudsakleg bruer og anna liknande infrastruktur utforma med naturleg materialar. Forvaltar ser difor at brua bør byggjast av malmfuru eller liknande, og ikkje av impregnert materiale. Brua bør heller ikkje bli større enn absolutt naudsynt, men den skal samstundes byggjast slik at den toler belastning og klimapåverknad over tid (nml § 12). Brua skal vere lett nok til å kunne takast ned av to personar for lagring ved Flatbrehytta om vinteren. Brua skal ikkje verte ståande over vintersesongen.

Den gamle ferdselsvegen opp til Flatbrehytta i Sogndal kommune vert opprusta og tilrettelagt for auka ferdsle med fysisk opparbeiding i felt, etter prioritering frå nasjonalparkstyret. Arbeidet vert truleg ferdig sommaren 2021, dersom tildelte midlar rekk til. Rutene vil gje turgåarar ein tryggare og betre tilrettelagt tur langs den gamle ferdselsåra. Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gjev løyve til festing av wire, boltar og bru der det er absolutt naudsynt av omsyn til vassvegane i områda og av omsyn til tryggleiken.